

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2019. gada 29. jūlijā *

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Autortiesības un blakustiesības – Direktīva 2001/29/EK – Informācijas sabiedrība – Dažu autortiesību un blakustiesību aspektu saskaņošana – 2. panta a) punkts – Reproducēšanas tiesības – 3. panta 1. punkts – Izziņošana sabiedrībai – 5. panta 2. un 3. punkts – Izņēmumi un ierobežojumi – Tvērums – Eiropas Savienības Pamattiesību harta

Lietā C-469/17

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, kuru *Bundesgerichtshof* (Federālā augstākā tiesa, Vācija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2017. gada 1. jūnijā un kas Tiesā reģistrēts 2017. gada 4. augustā, tiesvedībā

Funke Medien NRW GmbH

pret

Bundesrepublik Deutschland,

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], palātu priekšsēdētāji A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*], M. Vilaršs [*M. Vilaras*], T. fon Danvics [*T. von Danwitz*], K. Toadere [*C. Toader*], F. Biltšens [*F. Biltgen*] un K. Likurģs [*C. Lycourgos*], tiesneši E. Juhāss [*E. Juhász*], M. Ilešičs [*M. Ilešič*] (referents), L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*] un S. Rodins [*S. Rodin*],

ģenerāladvokāts: M. Špunars [*M. Szpunar*],

sekretārs: M. Aleksejevs [*M. Alekseev*], nodaļas vadītājs,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2018. gada 3. jūlija tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *Funke Medien NRW GmbH* vārdā – *T. von Plehwe, Rechtsanwalt*,
- Vācijas valdības vārdā – *T. Henze, M. Hellmann, E. Lanckenau* un *J. Techert*, pārstāvji,
- Francijas valdības vārdā – *E. Armoët*, kā arī *D. Colas* un *D. Segoin*, pārstāvji,
- Apvienotās Karalistes valdības vārdā – *Z. Lavery* un *D. Robertson*, pārstāvji, kuriem palīdz *N. Saunders, barrister*,

* Tiesvedības valoda – vācu.

– Eiropas Komisijas vārdā – *H. Krämer* un *T. Scharf*, kā arī *J. Samnadda*, pārstāvji,
noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2018. gada 25. oktobra tiesas sēdē,
pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2001/29/EK (2001. gada 22. maijs) par dažu autortiesību un blakustiesību aspektu saskaņošanu informācijas sabiedrībā (OV 2001, L 167, 10. lpp.) 2. panta a) punkta, 3. panta 1. punkta un 5. panta 2. un 3. punkta interpretāciju.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp *Funke Medien NRW GmbH* (turpmāk tekstā – “*Funke Medien*”), kas pārvalda Vācijas laikraksta “*Westdeutsche Allgemeine Zeitung*” interneta portālu, un *Bundesrepublik Deutschland* (Vācijas Federatīvā Republika) saistībā ar faktu, ka *Funke Medien* ir publicējusi dažus Vācijas valdības sagatavotus dokumentus, kas klasificēti kā “ierobežotas lietošanas” dokumenti.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

- 3 Direktīvas 2001/29 1., 3., 6., 7., 9., 31. un 32. apsvērumā ir paredzēts:

“(1) [EK] līgums paredz izveidot iekšējo tirgu un radīt sistēmu, kas nodrošina netraucētu konkurenci iekšējā tirgū. Dalībvalstu tiesību aktu saskaņošana autortiesību un blakustiesību jomā veicina minēto mērķu sasniegšanu.

[..]

(3) Ierosinātā saskaņošana palīdzēs īstenot iekšējā tirgus četras pamatbrīvības, un tā ir saistīta ar tiesību un jo sevišķi īpašuma, tajā skaitā intelektuālā īpašuma tiesību pamatprincipu un izpausmes brīvības, kā arī sabiedrības interešu ievērošanu.

[..]

(6) Ja neveic saskaņošanu Kopienas līmenī, attiecīgo valstu likumdošanas procesā, kas daudzās dalībvalstīs jau ir uzsākts, reaģējot uz tehnoloģiju jauninājumiem, var paredzēt ievērojami atšķirīgu aizsardzību un līdz ar to – ierobežojumus to pakalpojumu un produktu brīvai aprītei, kuri ietver intelektuālo īpašumu vai kuru pamatā ir intelektuālais īpašums; tas novedīs pie iekšējā tirgus jaunas sašķeltības un tiesiskās neatbilstības. Minēto juridisko atšķirību un nenoteiktības ietekme palielināsies līdz ar informācijas sabiedrības tālāku attīstību, kur jau ir ievērojami pieaugusi intelektuālā īpašuma pārrobežu izmantošana. [..]

(7) Tāpēc arī ir jāpielāgo un jāpapildina autortiesību un blakustiesību aizsardzības tiesiskais regulējums Kopienā, ciktāl tas vajadzīgs, lai nodrošinātu iekšējā tirgus vienmērīgu darbību. [..] [A]tšķirības, kas neatstāj negatīvu ietekmi uz iekšējā tirgus darbību, nevajadzētu novērst vai nepieļaut.

[..]

(9) Autortiesību un blakustiesību saskaņošanas pamatā jābūt augstam aizsardzības līmenim, jo šīm tiesībām ir izšķiroša nozīme intelektuālajā jaunradē. To aizsardzība palīdz nodrošināt jaunrades uzturēšanu un attīstību autoru, izpildītāju, producentu, patērētāju, kultūras, rūpniecības un visas sabiedrības interesēs. Tāpēc intelektuālais īpašums ir atzīts par īpašuma neatņemamu sastāvdaļu.

[..]

(31) Jā saglabā taisnīgs līdzsvars starp dažādu kategoriju tiesību subjektu tiesībām un interesēm un dažādu kategoriju tiesību subjektu un aizsargātu tiesību objektu izmantotāju tiesībām un interesēm. Jāpārvērtē esošie dalībvalstu noteiktie izņēmumi un ierobežojumi, ņemot vērā jauno elektronisko vidi. [..] Lai nodrošinātu iekšējā tirgus pienācīgu funkcionēšanu, minētie izņēmumi un ierobežojumi būtu jānosaka saskaņotāk. To saskaņošanas pakāpei būtu jābalstās uz ietekmi, kādu tie atstāj uz iekšējā tirgus vienmērīgu funkcionēšanu.

(32) Šī direktīva paredz izsmelšu izņēmumu un ierobežojumu uzskaitījumu attiecībā uz reproducēšanas tiesībām un tiesībām uz izziņošanu. [..] Dalībvalstīm būtu saskanīgāk jāpiemēro minētie izņēmumi un ierobežojumi [..].”

4 Direktīvas 2001/29 2. pants “Reproducēšanas tiesības” ir formulēts šādi:

“Dalībvalstis paredz ekskluzīvas tiesības atļaut vai aizliegt tiešu vai netiešu, īslaicīgu vai pastāvīgu reproducēšanu ar jebkādiem līdzekļiem un jebkādā formā, pilnībā vai daļēji:

a) autoriem – attiecībā uz viņu darbiem;

[..].”

5 Šīs direktīvas 3. panta “Tiesības uz darbu izziņošanu un tiesības uz cita tiesību objekta publiskošanu” 1. punktā ir noteikts:

“Dalībvalstis autoriem piešķir ekskluzīvas tiesības atļaut vai aizliegt savu darbu izziņošanu, izmantojot vadus vai neizmantojot tos, tajā skaitā savu darbu publiskošanu tā, lai sabiedrības locekļi tiem var piekļūt no pašu izvēlētas vietas pašu izvēlētā laikā.”

6 Minētās direktīvas 5. panta “Izņēmumi un ierobežojumi” 3. punkta c) un d) apakšpunktā un 5. punktā ir noteikts:

“3. Dalībvalstis var paredzēt izņēmumus vai ierobežojumus 2. un 3. pantā paredzētajām tiesībām šādos gadījumos:

[..]

c) preses izziņotu vai publicētu rakstu par aktuālām ekonomikas, politikas vai reliģijas tēmām vai tāda paša rakstura raidījumu vai citu tiesību objektu reproducēšanai [publicētu rakstu par aktuālām ekonomikas, politikas vai reliģijas tēmām, radioraidījumu vai citu aizsargātu tiesību objektu reproducēšanai presē, izziņošanai sabiedrībai vai publiskošanai], ja attiecīgā izmantošana nav nepārprotami atrunāta un ja ir norādīts avots, tajā skaitā autors, vai darbu vai citu tiesību objektu izmantošana saistībā ar aktuālu notikumu reportāžām, ciktāl to pamato informācijas sniegšanas mērķis un ja ir norādīts avots, tajā skaitā autors, ja vien to nav neiespējami izdarīt;

d) citātiem, piemēram, kritikas vai apskata nolūkā, ar noteikumu, ka tie attiecas uz darbu vai citu tiesību objektu, kas jau ir likumīgi publiskots, ka ir norādīts avots, tajā skaitā autors, ja vien to nav neiespējami izdarīt, un ka to izmantošana notiek saskaņā ar godprātīgu praksi, un ciktāl tas vajadzīgs attiecīgajam mērķim;

[..]

5. Šī panta 1., 2., 3. un 4. punktā paredzētos izņēmumus un ierobežojumus piemēro tikai dažos īpašos gadījumos, kas nav pretrunā ar darba vai cita tiesību objekta parasto izmantošanu un nepamatoti neskar tiesību subjekta likumīgās intereses.”

Vācijas tiesības

- 7 1965. gada 9. septembra *Gesetz über Urheberrecht und verwandte Schutzrechte – Urheberrechtsgesetz* (Likums par autortiesībām un blakustiesībām) (*BGBL.* 1965 I, 1273. lpp.; turpmāk tekstā – “*UrhG*”) 50. pantā “Aktuālu notikumu reportāža” ir noteikts:

“Lai informētu par aktuāliem notikumiem, izmantojot apraidi vai līdzīgus tehniskus līdzekļus, laikrakstos, periodiskajos izdevumos un citos iespieddarbos vai ar jebkura cita informācijas nesēja palīdzību, kuros galvenokārt tiek sniegta informācija par dienas notikumiem, kā arī filmās ir atļauts reproducēt, izplatīt un izziņot sabiedrībai darbus, kurus var redzēt un dzirdēt paziņoto notikumu laikā, ciktāl to attaisno sasniedzamais mērķis.”

- 8 *UrhG* 51. pants “Citāti” ir formulēts šādi:

“Jau publicēta darba reproducēšana, izplatīšana un izziņošana sabiedrībai citēšanas nolūkā ir likumīga, ciktāl lietošanas apjomu attaisno konkrētais sasniedzamais mērķis. Tostarp ir likumīgi:

1. iekļaut patstāvīgā zinātniskā darbā individuālus darbus pēc to publicēšanas, lai izklāstītu to saturu;
2. pēc darba publicēšanas citēt tā fragmentus patstāvīgā literārā darbā;
3. neatkarīgā skaņdarbā citēt atsevišķus jau publicēta skaņdarba fragmentus.”

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 9 Vācijas Federatīvā Republika katru nedēļu liek sagatavot ziņojumu par militāro situāciju saistībā ar *Bundeswehr* (Federālie bruņotie spēki, Vācija) iesaistīšanos ārvalstīs un par izmaiņām, kas notikušas dislokācijas vietās. Šie ziņojumi ar nosaukumu “*Unterrichtung des Parlaments*” (“Informācija parlamentam”, turpmāk tekstā – “*UdP*”) ir adresēti konkrētiem Bundestāga (Federālais parlaments, Vācija) deputātiem, *Bundesministerium der Verteidigung* (Federālā aizsardzības ministrija, Vācija) un citu federālo ministriju nodaļām, kā arī noteiktiem Federālajai aizsardzības ministrijai pakļautiem dienestiem. *UdP* ir uzskatāmi par “klasificētiem – ierobežotas pieejamības – dokumentiem”, un šī klasifikācija atbilst zemākajam no četriem Vācijas tiesībās paredzētajiem konfidencialitātes līmeņiem. Paralēli Vācijas Federatīvā Republika publicē saīsinātas *UdP* versijas ar nosaukumu “*Unterrichtung der Öffentlichkeit*” (“informācija sabiedrībai”), kuras ir pieejamas sabiedrībai bez ierobežojumiem.
- 10 *Funke Medien* pārvalda Vācijas laikraksta “*Westdeutsche Allgemeine Zeitung*” interneta portālu. 2012. gada 27. septembrī tā lūdza piekļuvi visiem *UdP*, kas tikuši sagatavoti laikposmā no 2001. gada 1. septembra līdz 2012. gada 26. septembrim. Kompetentās iestādes noraidīja šo lūgumu, pamatojoties uz to, ka šajos *UdP* ietvertās informācijas izpaušana varētu nelabvēlīgi ietekmēt Federālo bruņoto spēku sensitīvās drošības intereses. Šajā kontekstā minētās iestādes atsaucās uz regulāri publicējamo informāciju sabiedrībai, ko veido *UdP* versijas, kuras neaizskar minētās intereses. Tomēr *Funke Medien* nenoskaidrotā veidā ieguva lielu daļu no *UdP* un daļu no tiem publicēja ar nosaukumu “*Afghanistan Papiere*” (“dokumenti par Afganistānu”); tās tīmekļvietnē bija iespējams iepazīties ar šiem dokumentiem ieskenētu atsevišķu lappušu formā, kurām bija pievienota ievada piezīme, papildu saites un aicinājums mijiedarboties.

- 11 Vācijas Federatīvā Republika, uzskatot, ka *Funke Medien* tādējādi ir pārkāpusi tās autortiesības attiecībā uz *UdP*, cēla pret to prasību par atturēšanos no darbības, kuru *Landgericht Köln* (Ķelnes apgabaltiesa, Vācija) apmierināja. *Funke Medien* iesniegto apelācijas sūdzību *Oberlandesgericht Köln* (Federālās zemes Augstākā tiesa Ķelnē, Vācija) noraidīja. Savā iesniedzējtiesai iesniegtajā revīzijas sūdzībā *Funke Medien* uztur savus prasījumus, lūdzot noraidīt prasību par atturēšanos no darbības.
- 12 Iesniedzējtiesa norāda, ka *Oberlandesgericht Köln* (Federālās zemes Augstākā tiesa Ķelnē) argumentācija balstās uz premisu, ka *UdP* var tikt aizsargāti kā “literārie darbi” saskaņā ar autortiesībām un ka tie nav uzskatāmi par oficiāliem dokumentiem, kas izslēgti no šo tiesību aizsardzības. Tā tomēr uzsver, ka minētā tiesa nav izdarījusi nekādus konstatējumus attiecībā uz konkrētām iezīmēm, kas ļautu secināt, ka *UdP* ir jaunrades raksturs.
- 13 Tajā pašā laikā iesniedzējtiesa uzskata, ka nav jāatceļ *Oberlandesgericht Köln* (Federālās zemes Augstākā tiesa Ķelnē) spriedums un lieta nav jānodod atpakaļ pēdējai minētajai tiesai, lai dotu tai iespēju izdarīt šajā ziņā *a posteriori* konstatējumus, ja autortiesību aizskārums attiecībā uz *UdP*, kas būtu jāpieņem kā hipotēze revīzijas tiesvedības ietvaros veicamās tiesiskuma kontroles mērķiem, katrā ziņā ir aptverts ar atkāpes normām, kuras attiecas uz attiecīgi *UrhG* 50. un 51. pantā paredzētajām aktuālu notikumu reportāžām vai citātiem, vai arī ja šāds aizskārums ir attaisnots ar informācijas brīvību vai preses brīvību, kas ir paredzētas attiecīgi 1949. gada 23. maija *Grundgesetz für die Bundesrepublik Deutschland* (Vācijas Federatīvās Republikas Pamatlikums) (*BGBI* 1949 I, 1. lpp.; turpmāk tekstā – “Pamatlikums”) 5. panta 1. punkta pirmajā un otrajā teikumā, kā arī Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – “Harta”) 11. pantā. Proti, iesniedzējtiesas ieskatā šādā gadījumā lieta būtu izskatāmā stāvoklī un minētajai tiesai būtu jāgroza *Landgericht Köln* (Ķelnes apgabaltiesa) spriedums un jānoraida prasība par atturēšanos no darbības, kuru tajā bija cēlusi Vācijas Federatīvā Republika.
- 14 Šajā ziņā iesniedzējtiesa uzskata, ka Direktīvas 2001/29 2. panta a) punkta, 3. panta 1. punkta un 5. panta 3. punkta c) un d) apakšpunkta, tos aplūkojot pamattiesību, it īpaši informācijas brīvības un preses brīvības, gaismā, interpretācija nav acīmredzama. Tā tostarp vēlas noskaidrot, vai šajās tiesību normās ir atstāta rīcības brīvība attiecībā uz to transponēšanu valsts tiesībās. Šajā ziņā tā norāda, ka saskaņā ar *Bundesverfassungsgericht* (Federālā konstitucionālā tiesa, Vācija) judikatūru valsts tiesību normas, ar kurām tiek transponēta kāda Eiropas Savienības direktīva, principā ir jāvērtē nevis atbilstoši Pamatlikumā garantētajām pamattiesībām, bet gan tikai atbilstoši Savienības tiesībās garantētajām pamattiesībām, ja šajā direktīvā dalībvalstīm nav atstāta nekāda rīcības brīvība attiecībā uz tās transponēšanu.
- 15 Šajos apstākļos *Bundesgerichtshof* (Federālā augstākā tiesa, Vācija) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:
 - “1) Vai Savienības tiesību normās par autoru ekskluzīvajām tiesībām uz savu darbu reproducēšanu (Direktīvas 2001/29 2. panta a) punkts) un izziņošanu sabiedrībai, ieskaitot publiskošanu (Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punkts), kā arī par izņēmumiem no šīm tiesībām vai to ierobežojumiem (Direktīvas 2001/29 5. panta 2. un 3. punkts) ir atstāta rīcības brīvība attiecībā uz to transponēšanu valsts tiesībās?
 - 2) Kādā veidā [Hartā] paredzētās pamattiesības ir jāņem vērā, nosakot Direktīvas 2001/29 5. panta 2. un 3. punktā paredzēto izņēmumu no autoru ekskluzīvajām tiesībām uz savu darbu reproducēšanu (Direktīvas 2001/29 2. panta a) punkts) un izziņošanu sabiedrībai, tostarp publiskošanu (Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punkts), vai minēto tiesību ierobežojumu tvērumu?
 - 3) Vai ar pamattiesībām uz informācijas brīvību ([Hartas] 11. panta 1. punkta otrais teikums) vai preses brīvību ([Hartas] 11. panta 2. punkts) var attaisnot tādus izņēmumus no autoru ekskluzīvajām tiesībām uz savu darbu reproducēšanu (Direktīvas 2001/29 2. panta a) punkts) un

izziņošanu sabiedrībai, tostarp publiskošanu (Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punkts), vai tādus minēto tiesību ierobežojumus, kas nav Direktīvas 2001/29 5. panta 2. un 3. punktā paredzētie izņēmumi vai ierobežojumi?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Ievada apsvērumi

- 16 Iesniedzējtiesa norāda, ka *Oberlandesgericht Köln* (Federālās zemes Augstākā tiesa Ķelnē), noraidot *Funke Medien* apelācijas sūdzību, ir balstījusies uz premisu, ka *UdP* var tikt aizsargāti kā “literāri darbi” saskaņā ar autortiesībām, taču nav izdarījusi šajā ziņā specifiskus konstatējumus, kas būtu pamatoti ar konkrētām iezīmēm, kuras ļautu secināt, ka tiem ir jaunrades raksturs.
- 17 Šajā ziņā Tiesa uzskata par lietderīgu sniegt šādus precizējumus.
- 18 Direktīvas 2001/29 2. panta a) punktā un 3. panta 1. punktā ir noteikts, ka dalībvalstis paredz autoriem attiecīgi ekskluzīvas tiesības atļaut vai aizliegt viņu “darbu” tiešu vai netiešu reproducēšanu ar jebkādiem līdzekļiem un jebkādā formā, kā arī ekskluzīvas tiesības atļaut vai aizliegt šo “darbu” izziņošanu sabiedrībai. Tādējādi objekts atbilstoši Direktīvai 2001/29 var tikt aizsargāts ar autortiesībām vienīgi tad, ja šāds objekts var tikt kvalificēts kā “darbs” šo normu izpratnē (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 13. novembris, *Levola Hengelo*, C-310/17, EU:C:2018:899, 34. punkts).
- 19 Kā izriet no pastāvīgās judikatūras, lai objekts varētu tikt kvalificēts kā “darbs”, ir jābūt izpildītiem diviem kumulatīviem nosacījumiem. Pirmkārt, attiecīgajam objektam ir jābūt oriģinālam tādā ziņā, ka tas ir paša autora intelektuālā jaunrade. Lai varētu tikt secināts, ka tas ir paša autora intelektuālā jaunrade, šim objektam ir jāatspoguļo viņa personība, un tas tā ir tad, ja autors, radot darbu, ir varējis īstenot savas radošās spējas, izdarot brīvas un radošas izvēles (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2011. gada 1. decembris, *Painer*, C-145/10, EU:C:2011:798, 87.–89. punkts).
- 20 Otrkārt, par “darbu” Direktīvas 2001/29 izpratnē var tikt kvalificēti tikai elementi, kas ir šādas intelektuālās jaunrades izpausme (spriedums, 2018. gada 13. novembris, *Levola Hengelo*, C-310/17, EU:C:2018:899, 37. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 21 Konkrētajā gadījumā *Funke Medien* apgalvo, ka *UdP* nevar tikt aizsargāti ar autortiesībām, jo runa ir par ziņojumiem, kuru struktūru atbilstoši vienotam paraugam ir noteikuši dažādi autori, un minētie ziņojumi ir tikai faktu izklāsts. Savukārt Vācijas valdība uzsver, ka šāda vienota parauga izveide pati par sevi var tikt aizsargāta ar autortiesībām.
- 22 Jautājums, vai ziņojumi par militāro situāciju, tādi kā pamatlietā aplūkoti, vai noteikti to elementi var tikt kvalificēti kā “darbi” Direktīvas 2001/29 2. panta a) punkta un 3. panta 1. punkta izpratnē un līdz ar to var tikt aizsargāti ar autortiesībām, ir jāatrisina valsts tiesai (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2009. gada 16. jūlijs, *Infopaq International*, C-5/08, EU:C:2009:465, 48. punkts).
- 23 Lai noskaidrotu, vai tas tā ir, valsts tiesai ir jāpārbauda, vai, sagatavojot šos ziņojumus, autors ir varējis izdarīt brīvas un radošas izvēles, kas ir piemērotas tam, lai atklātu lasītājam attiecīgo objektu oriģinalitāti, kura izriet no vārdu izvēles, novietojuma un savienojuma, ar kuriem autors oriģināli ir izpaudis savu radošumu un sasniedzis rezultātu, kas uzskatāms par intelektuālu jaunradi (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2009. gada 16. jūlijs, *Infopaq International*, C-5/08, EU:C:2009:465, 45.–47. punkts), un šajā ziņā intelektuālajām pūlēm, kā arī zinātbai, kas veltīta minēto ziņojumu radīšanai, pašām par sevi nav nozīmes (pēc analogijas skat. spriedumu, 2012. gada 1. marts, *Football Dataco* u.c., C-604/10, EU:C:2012:115, 33. punkts).

- 24 Gadījumā, ja ziņojumi par militāro situāciju, tādi kā pamatlietā aplūkoti, ir tīri informatīvi dokumenti, kuru saturu būtībā nosaka tajos ietvertā informācija, no kā izriet, ka informācija un tās izpausme šajos ziņojumos sakrīt un ka minētajiem ziņojumiem ir raksturīga tikai to tehniskā funkcija, izslēdzot jebkādu oriģinalitāti, ir jāsecina, kā to norādījis ģenerāladvokāts savu secinājumu 19. punktā, ka, sagatavojot šādus ziņojumus, autoram nebija iespējas oriģināli izpaust savu radošumu un sasniegt rezultātu, kas veidotu paša autora intelektuālo jaunradi (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2010. gada 22. decembris, *Bezpečnostní softwarová asociace*, C-393/09, EU:C:2010:816, 48.–50. punkts, un 2012. gada 2. maijs, *SAS Institute*, C-406/10, EU:C:2012:259, 67. punkts un tajā minētā judikatūra). Šajā gadījumā valsts tiesai būtu jākonstatē, ka šādi ziņojumi nav uzskatāmi par “darbiem” Direktīvas 2001/29 2. panta a) punkta un 3. panta 1. punkta izpratnē un ka tātad uz tiem nevar tikt attiecināta šajās tiesību normās paredzētā aizsardzība.
- 25 Līdz ar to ir jāsecina, ka ziņojumi par militāro situāciju, tādi kā pamatlietā aplūkoti, var tikt aizsargāti ar autortiesībām tikai ar nosacījumu – kas valsts tiesai ir jāpārbauda katrā konkrētajā gadījumā –, ka šie ziņojumi veido to autora intelektuālu jaunradi, kas atspoguļo viņa personību un ko raksturo minēto ziņojumu sagatavošanas gaitā autora izdarītās brīvās un radošās izvēles.
- 26 Uz uzdotajiem jautājumiem ir jāatbild, ņemot vērā šos apsvērumus.

Par pirmo jautājumu

- 27 Iesākumā ir jānorāda, kā tas izriet no šī sprieduma 13. un 14. punkta, ka pirmais jautājums ir saistīts ar situāciju, kurā iesniedzējtiesa, lai atrisinātu strīdu pamatlietā, piemēro tiesību normas attiecībā uz aktuālu notikumu reportāžām un citātiem, kuras ir ietvertas attiecīgi *UrhG* 50. un 51. pantā, ar kuriem transponēti Direktīvas 2001/29 5. panta 3. punkta c) un d) apakšpunkts.
- 28 Lai gan iesniedzējtiesa neuzdod Tiesai jautājumu konkrēti par šīs Direktīvas 2001/29 normas interpretāciju, minētā tiesa, īpaši norādot, ka *Oberlandesgericht Köln* (Federālās zemes Augstākā tiesa Ķelnē) ieskatā *Funke Medien* veiktā *UdP* publicēšana savā tīmekļvietnē neatbilst *UrhG* 50. un 51. pantā paredzētajiem nosacījumiem, tomēr vēlas noskaidrot, vai ar šo Savienības tiesību normu, tāpat kā ar minētās direktīvas 2. panta a) punktu un 3. panta 1. punktu, dalībvalstīm ir atstāta rīcības brīvība attiecībā uz to transponēšanu, jo atbilstoši *Bundesverfassungsgericht* (Federālā konstitucionālā tiesa) judikatūrai valsts tiesību normas, ar kurām ir transponēta kāda Savienības direktīva, principā ir jāvērtē nevis atbilstoši Pamatlikumā garantētajām pamattiesībām, bet gan tikai atbilstoši Savienības tiesībās garantētajām pamattiesībām, ja šajā direktīvā dalībvalstīm nav atstāta nekāda rīcības brīvība attiecībā uz tās transponēšanu.
- 29 Šajā kontekstā ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 2001/29 2. panta a) punkts un 3. panta 1. punkts, no vienas puses, un šīs direktīvas 5. panta 3. punkta c) apakšpunktā paredzētais otrais gadījums un d) apakšpunkts, no otras puses, ir jāinterpretē tādējādi, ka tie veido pilnīgas saskaņošanas pasākumus.
- 30 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka saskaņā ar Savienības tiesību pārākuma principu, kas ir Savienības tiesību sistēmas būtiska iezīme, apstākļi, ka dalībvalsts atsaucas uz savām tiesībām, pat konstitucionāla ranga normām, nevar ietekmēt Savienības tiesību iedarbību šīs valsts teritorijā (spriedums, 2013. gada 26. februāris, *Melloni*, C-399/11, EU:C:2013:107, 59. punkts).
- 31 Šajā aspektā ir jānorāda, ka, tā kā dalībvalstu veiktā direktīvas transponēšana katrā ziņā atbilst Hartas 51. pantā paredzētajai situācijai, kad dalībvalstis īsteno Savienības tiesību aktus, šādas transponēšanas gaitā ir jāsasniedz Hartā paredzētais pamattiesību aizsardzības līmenis – neatkarīgi no rīcības brīvības, kāda ir dalībvalstīm attiecībā uz šo transponēšanu.

- 32 Tajā pašā laikā tad, kad situācijā, kurā dalībvalsts rīcība nav pilnībā noteikta ar Savienības tiesībām, ar kādu valsts tiesību normu vai pasākumu tiek īstenotas šīs tiesības Hartas 51. panta 1. punkta izpratnē, valsts iestādes un tiesas var piemērot valsts pamattiesību aizsardzības standartus, ja vien šī piemērošana neaizskar to aizsardzības līmeni, kāds ir paredzēts Hartā, kā to ir interpretējusi Tiesa, nedz arī Savienības tiesību pārākumu, vienotību un efektivitāti (spriedumi, 2013. gada 26. februāris, *Melloni*, C-399/11, EU:C:2013:107, 60. punkts, un 2013. gada 26. februāris, *Åkerberg Fransson*, C-617/10, EU:C:2013:105, 29. punkts).
- 33 Tātad ar Savienības tiesībām ir saderīga situācija, kurā valsts tiesas un iestādes šo piemērošanu padara atkarīgu no iesniedzējtiesas minētā apstākļa, proti, ka direktīvas normās “ir atstāta rīcības brīvība attiecībā uz to transponēšanu valsts tiesībās”, ja vien šis apstāklis tiek saprasts tādējādi, ka tas attiecas uz ar minētajām normām veiktās saskaņošanas pakāpi, un šāda piemērošana ir iespējama tikai tiktāl, ciktāl ar šīm normām nav veikta pilnīga saskaņošana.
- 34 Konkrētajā gadījumā ir jānorāda, ka Direktīvas 2001/29 mērķis ir saskaņot tikai dažus autortiesību un blakustiesību aspektus un ka vairākas tās normas turklāt liecina par Savienības likumdevēja nodomu piešķirt dalībvalstīm rīcības brīvību tās īstenošanā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2015. gada 5. marts, *Copydan Båndkopi*, C-463/12, EU:C:2015:144, 57. punkts).
- 35 Runājot pirmām kārtām par Direktīvas 2001/29 2. panta a) punktā un 3. panta 1. punktā paredzētajām subjektu ekskluzīvajām tiesībām, šī sprieduma 18. punktā ir atgādināts, ka šajās tiesību normās ir noteikts, ka dalībvalstis paredz autoriem attiecīgi ekskluzīvas tiesības atļaut vai aizliegt viņu darbu tiešu vai netiešu reproducēšanu ar jebkādiem līdzekļiem un jebkādā formā, kā arī ekskluzīvas tiesības atļaut vai aizliegt šo darbu izziņošanu sabiedrībai.
- 36 Tādējādi minētajās tiesību normās nepārprotami ir noteiktas ekskluzīvas reproducēšanas un izziņošanas sabiedrībai tiesības, kādas ir autortiesību subjektiem Savienībā. Šīs tiesību normas turklāt nav papildinātas ne ar vienu nosacījumu, un šīs normas – to izpildes vai to seku ziņā – nav pakārtotas nekāda akta pieņemšanas faktam.
- 37 Tiesa turklāt šajā ziņā jau ir nospriedusi, ka šīs tiesību normas veido saskaņotu tiesisko regulējumu, ar kuru tiek nodrošināta augsta un vienveidīga reproducēšanas un izziņošanas sabiedrībai tiesību aizsardzība (atzinums 3/15 (Marrākešas līgums par piekļuvi iespieddarbjiem), 2017. gada 14. februāris, EU:C:2017:114, 119. punkts un tajā minētā judikatūra; skat. arī – saistībā ar izziņošanas sabiedrībai tiesībām – spriedumus, 2014. gada 13. februāris, *Svensson u.c.*, C-466/12, EU:C:2014:76, 41. punkts, kā arī 2017. gada 1. marts, *ITV Broadcasting u.c.*, C-275/15, EU:C:2017:144, 22. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 38 No tā izriet, ka Direktīvas 2001/29 2. panta a) punkts un 3. panta 1. punkts veido pilnīgas saskaņošanas pasākumus attiecībā uz tajos paredzēto tiesību materiāltiesisko saturu (pēc analogijas – saistībā ar Eiropas Savienības preču zīmes īpašnieka ekskluzīvajām tiesībām – skat. spriedumus, 2001. gada 20. novembris, *Zino Davidoff* un *Levi Strauss*, no C-414/99 līdz C-416/99, EU:C:2001:617, 39. punkts, kā arī 2002. gada 12. novembris, *Arsenal Football Club*, C-206/01, EU:C:2002:651, 43. punkts).
- 39 Otrām kārtām ir jāatgādina, kā izriet no Direktīvas 2001/29 32. apsvēruma, ka šīs direktīvas 5. panta 2. un 3. punktā ir sniegts izņēmumu un ierobežojumu uzskaitījums attiecībā uz ekskluzīvajām reproducēšanas tiesībām un tiesībām uz izziņošanu sabiedrībai.
- 40 Šajā ziņā no Tiesas judikatūras izriet, ka rīcības brīvības, kas ir dalībvalstīm attiecībā uz konkrēta Direktīvas 2001/29 5. panta 2. vai 3. punktā paredzēta izņēmuma vai ierobežojuma transponēšanu, apjoms ir jāizvērtē katrā konkrētajā gadījumā, tostarp atkarībā no attiecīgās normas formulējuma (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2010. gada 21. oktobris, *Padawan*, C-467/08, EU:C:2010:620, 36. punkts; 2014. gada 3. septembris, *Deckmyn* un *Vrijheidsfonds*, C-201/13, EU:C:2014:2132, 16. punkts, kā arī 2016. gada 22. septembris, *Microsoft Mobile Sales International u.c.*, C-110/15, EU:C:2016:717,

27. punkts; atzinums 3/15 (Marrākešas līgums par piekļuvi iespieddarbiem), 2017. gada 14. februāris, EU:C:2017:114, 116. punkts), jo Savienības likumdevēja paredzētā izņēmumu un ierobežojumu saskaņošanas pakāpe, kā tas atgādināts Direktīvas 2001/29 31. apsvērumā, ir atkarīga no to ietekmes uz iekšējā tirgus pareizu darbību.
- 41 Saskaņā ar Direktīvas 2001/29 5. panta 3. punkta c) apakšpunktā paredzēto otro gadījumu un d) apakšpunktu tajos paredzētie izņēmumi vai ierobežojumi ir saistīti attiecīgi ar “darbu vai citu tiesību objektu izmantošanu saistībā ar aktuālu notikumu reportāžām, ciktāl to pamato informācijas sniegšanas mērķis, un ja ir norādīts avots, tajā skaitā autors, ja vien to nav neiespējami izdarīt”, un “citātiem, piemēram, kritikas vai apskata nolūkā, ar noteikumu, ka tie attiecas uz darbu vai citu tiesību objektu, kas jau ir likumīgi publiskots, ka ir norādīts avots, tajā skaitā autors, ja vien to nav neiespējami izdarīt, un ka to izmantošana notiek saskaņā ar godprātīgu praksi, un ciktāl tas vajadzīgs attiecīgajam mērķim”.
- 42 Kā izriet no šīs tiesību normas satura, ar to pilnā apmērā netiek saskaņots tajā paredzēto izņēmumu vai ierobežojumu tvērums.
- 43 Proti, pirmkārt, no Direktīvas 2001/29 5. panta 3. punkta c) apakšpunktā paredzētajā otrajā gadījumā un d) apakšpunktā attiecīgi izmantotajiem formulējumiem “ciktāl to pamato informācijas sniegšanas mērķis” un “saskaņā ar godprātīgu praksi un ciktāl tas vajadzīgs attiecīgajam mērķim” izriet, ka dalībvalstīm, transponējot šo tiesību normu un piemērojot to īstenojošos valsts tiesību noteikumus, ir ievērojama rīcības brīvība, ka ļauj tām samērot esošās intereses. Otrkārt, šīs direktīvas 5. panta 3. punkta d) apakšpunktā, runājot par gadījumiem, kuros var tikt veikta citēšana, kā par to liecina vārdu “piemēram, kritikas vai apskata nolūkā” lietojums, ir sniegts tikai šādu gadījumu piemēru uzskaitījums.
- 44 Šo rīcības brīvību apstiprina leģislatīvie darbi pirms Direktīvas 2001/29 pieņemšanas. No 1997. gada 10. decembra Priekšlikuma Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par dažu autortiesību un blakustiesību aspektu saskaņošanu informācijas sabiedrībā (COM(97) 628, galīgā redakcija) paskaidrojuma raksta attiecībā uz ierobežojumiem, kas tagad būtībā ir paredzēti Direktīvas 2001/29 5. panta 3. punkta c) un d) apakšpunktā, izriet, ka, ņemot vērā to nelielo ekonomisko nozīmīgumu, šie ierobežojumi nebija sīki jāaplūko minētajā priekšlikumā un bija jānosaka tikai minimālie nosacījumi attiecībā uz to piemērošanu, un ka šo izņēmumu vai ierobežojumu piemērošanas nosacījumu detalizēta noteikšana ir jāatstāj dalībvalstu ziņā, tām ievērojot šajā tiesību normā noteiktās aprises.
- 45 Neraugoties uz iepriekš izklāstītajiem apsvērumiem, dalībvalstu rīcības brīvība attiecībā uz Direktīvas 2001/29 5. panta 3. punkta c) apakšpunktā paredzētā otrā gadījuma un d) apakšpunkta īstenošanu ir ierobežota vairākos aspektos.
- 46 Pirmkārt, Tiesa vairākkārt ir nospriedusi, ka rīcības brīvība, kas ir dalībvalstīm attiecībā uz Direktīvas 2001/29 5. panta 2. un 3. punktā paredzēto izņēmumu un ierobežojumu īstenošanu, ir jāizmanto, ievērojot Savienības tiesībās noteiktās robežas, un tas nozīmē, ka dalībvalstis nedrīkst visos gadījumos brīvi – nesaskaņoti – noteikt visus šo izņēmumu un ierobežojumu parametrus (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2003. gada 6. februāris, *SENA*, C-245/00, EU:C:2003:68, 34. punkts; 2011. gada 1. decembris, *Painer*, C-145/10, EU:C:2011:798, 104. punkts, un 2014. gada 3. septembris, *Deckmyn* un *Vrijheidsfonds*, C-201/13, EU:C:2014:2132, 16. punkts; atzinums 3/15 (Marrākešas līgums par piekļuvi iespieddarbiem), 2017. gada 14. februāris, EU:C:2017:114, 122. punkts).
- 47 Tiesa tādējādi ir uzsvērusi, ka dalībvalstu iespēja īstenot kādu no Direktīvas 2001/29 2. un 3. pantā paredzētajiem saskaņoto noteikumu izņēmumiem vai ierobežojumiem ir stingri ierobežota ar Savienības tiesību prasībām (šajā nozīmē skat. atzinumu 3/15 (Marrākešas līgums par piekļuvi iespieddarbiem), 2017. gada 14. februāris, EU:C:2017:114, 126. punkts).

- 48 It īpaši dalībvalstis savos tiesību aktos var paredzēt Direktīvas 2001/29 5. panta 2. un 3. punktā minēto izņēmumu vai ierobežojumu tikai tiktāl, ciktāl tās ievēro visus šajā tiesību normā izklāstītos nosacījumus (pēc analogijas skat. atzinumu 3/15 (Marrākešas līgums par piekļuvi iespieddarbiem), 2017. gada 14. februāris, EU:C:2017:114, 123. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 49 To darot, dalībvalstīm tāpat ir jāievēro vispārējie Savienības tiesību principi, tostarp samērīguma princips, saskaņā ar kuru pieņemtajiem pasākumiem ir jābūt piemērotiem izvirzītā mērķa sasniegšanai un tie nedrīkst pārsniegt šī mērķa sasniegšanai nepieciešamo (spriedums, 2011. gada 1. decembris, *Painer*, C-145/10, EU:C:2011:798, 105. un 106. punkts).
- 50 Otrkārt, Tiesa ir atgādinājusi, ka rīcības brīvība, kas ir dalībvalstīm, īstenojot Direktīvas 2001/29 5. panta 2. un 3. punktā paredzētos izņēmumus un ierobežojumus, nevar tikt izmantota tā, lai apdraudētu šīs direktīvas mērķus, kas, kā izriet no tās 1. un 9. apsvēruma, ir nodrošināt augstu aizsardzības līmeni par labu autoriem un iekšējā tirgus vienmērīgu darbību (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2011. gada 1. decembris, *Painer*, C-145/10, EU:C:2011:798, 107. punkts, un 2014. gada 10. aprīlis, *ACI Adam* u.c., C-435/12, EU:C:2014:254, 34. punkts; atzinumu 3/15 (Marrākešas līgums par piekļuvi iespieddarbiem), 2017. gada 14. februāris, EU:C:2017:114, 124. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 51 Tajā pašā laikā dalībvalstīm, veicot šo īstenošanu, ir jānodrošina arī šādi noteikto izņēmumu un ierobežojumu lietderīga iedarbība un jāievēro to mērķis (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2011. gada 4. oktobris, *Football Association Premier League* u.c., C-403/08 un C-429/08, EU:C:2011:631, 163. punkts, kā arī 2014. gada 3. septembris, *Deckmyn* un *Vrijheidsfonds*, C-201/13, EU:C:2014:2132, 23. punkts), un tas jādara, lai, kā tas paredzēts minētās direktīvas 31. apsvērumā, saglabātu taisnīgu līdzsvaru starp dažādu kategoriju tiesību subjektu tiesībām un interesēm un starp dažādu kategoriju tiesību subjektu un aizsargātu tiesību objektu lietotāju tiesībām un interesēm.
- 52 Treškārt, rīcības brīvība, kas ir dalībvalstīm attiecībā uz Direktīvas 2001/29 5. panta 2. un 3. punktā paredzēto izņēmumu un ierobežojumu īstenošanu, ir ierobežota arī ar minētās direktīvas 5. panta 5. punktu, saskaņā ar kuru šādi izņēmumi vai ierobežojumi ir pakļauti trīskāršam nosacījumam, proti, ka šie izņēmumi vai ierobežojumi ir piemērojami tikai dažos īpašos gadījumos, ka tie nav pretrunā darba parastajai izmantošanai un ka tie nepamatoti neskar autortiesību subjekta likumīgās intereses (atzinums 3/15 (Marrākešas līgums par piekļuvi iespieddarbiem), 2017. gada 14. februāris, EU:C:2017:114, 125. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 53 Visbeidzot – ceturtkārt, kā atgādināts šī sprieduma 31. punktā, Hartā nostiprinātie principi ir piemērojami dalībvalstīm, kad tās īsteno Savienības tiesību aktus. Tātad dalībvalstīm, transponējot Direktīvas 2001/29 5. panta 2. un 3. punktā paredzētos izņēmumus un ierobežojumus, ir jābalstās uz tādu to interpretāciju, kas ļauj nodrošināt taisnīgu līdzsvaru starp dažādām ar Savienības tiesību sistēmu aizsargātajām pamattiesībām (spriedumi, 2014. gada 27. marts, *UPC Telekabel Wien*, C-314/12, EU:C:2014:192, 46. punkts, un 2018. gada 18. oktobris, *Bastei Lübbe*, C-149/17, EU:C:2018:841, 45. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra; pēc analogijas skat. arī spriedumu, 2013. gada 26. septembris, *IBV & Cie*, C-195/12, EU:C:2013:598, 48. un 49. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).
- 54 Ņemot vērā iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2001/29 2. panta a) punkts un 3. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tie veido pilnīgas saskaņošanas pasākumus attiecībā uz tajos paredzēto tiesību materiāltiesisko saturu. Šīs direktīvas 5. panta 3. punkta c) apakšpunktā paredzētais otrais gadījums un d) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tie neveido tajos paredzēto izņēmumu vai ierobežojumu tvēruma pilnīgas saskaņošanas pasākumus.

Par trešo jautājumu

- 55 Ar trešo jautājumu, kas būtu jāizskata otrām kārtām, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Hartas 11. pantā paredzētā informācijas brīvība un preses brīvība var attaisnot atkāpi – papildus Direktīvas 2001/29 5. panta 2. un 3. punktā paredzētajiem izņēmumiem un ierobežojumiem – no autora ekskluzīvajām reproducēšanas un izziņošanas sabiedrībai tiesībām, kas noteiktas attiecīgi minētās direktīvas 2. panta a) punktā un 3. panta 1. punktā.
- 56 Iesākumā ir jānorāda, ka gan no priekšlikuma COM(97) 628, galīgā redakcija, paskaidrojuma raksta, gan no Direktīvas 2001/29 32. apsvēruma izriet, ka šīs direktīvas 5. pantā ietvertais izņēmumu un ierobežojumu uzskaitījums ir izsmelošs, un to vairākkārt ir apstiprinājusi arī Tiesa (spriedumi, 2016. gada 16. novembris, *Soulier* un *Doke*, C-301/15, EU:C:2016:878, 34. punkts, un 2018. gada 7. augusts, *Renckhoff*, C-161/17, EU:C:2018:634, 16. punkts).
- 57 Kā izriet no Direktīvas 2001/29 3. un 31. apsvēruma, ar šo direktīvu veiktās saskaņošanas mērķis, it īpaši elektroniskā vidē, ir saglabāt taisnīgu līdzsvaru starp autortiesību un blakustiesību subjektu interesēm saistībā ar Hartas 17. panta 2. punktā paredzēto viņu intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzību, no vienas puses, un aizsargāto tiesību objektu lietotāju interešu un pamattiesību, it īpaši Hartas 11. pantā paredzētās viņu vārda un informācijas brīvības, kā arī vispārējo interešu aizsardzību, no otras puses (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 7. augusts, *Renckhoff*, C-161/17, EU:C:2018:634, 41. punkts).
- 58 Taču mehānismi, kas ļauj rast taisnīgu līdzsvaru starp šīm dažādajām tiesībām un interesēm, ir ierakstīti pašā Direktīvā 2001/29 tādējādi, ka tostarp, no vienas puses, tās 2.–4. pantā ir paredzētas tiesību subjektu ekskluzīvās tiesības un, no otras puses, tās 5. pantā ir paredzēti šo tiesību izņēmumi un ierobežojumi, kurus dalībvalstis var transponēt vai pat kuri tām ir jātransponē, bet šie mehānismi tomēr ir jākonkretizē šīs direktīvas transponēšanas valsts pasākumos, kā arī valsts iestāžu veiktajā to piemērošanā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2008. gada 29. janvāris, *Promusicae*, C-275/06, EU:C:2008:54, 66. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 59 Tiesa vairākkārt ir nospriedusi, ka pamattiesības, kas tagad ir nostiprinātas Hartā, kuras ievērošanu nodrošina Tiesa, smēlas iedvesmu no dalībvalstīm kopīgām konstitucionālām tradīcijām, kā arī no norādēm, ko sniedz starptautiskie tiesību instrumenti cilvēktiesību aizsardzības jomā, kuru izstrādē dalībvalstis ir sadarbojušās vai kuriem dalībvalstis ir pievienojušās (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2006. gada 27. jūnijs, Parlaments/Padome, C-540/03, EU:C:2006:429, 35. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 60 Runājot par Direktīvas 2001/29 5. panta 3. punkta c) apakšpunktā minētajā otrajā gadījumā un d) apakšpunktā paredzētajiem izņēmumiem un ierobežojumiem, par kuriem vaicā iesniedzējtiesa, ir jāuzsver, ka tie ir domāti konkrēti tālab, lai dotu priekšroku aizsargāto tiesību objektu lietotāju tiesībām uz vārda brīvību un preses brīvību, kurai ir īpaša nozīme tad, ja tā tiek aizsargāta kā pamatbrīvība, salīdzinājumā ar autora interesēm saglabāt iespēju iebilst pret viņa darba izmantošanu, tajā pašā laikā principā nodrošinot šim autoram tiesības uz norādi uz viņa vārdu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2011. gada 1. decembris, *Painer*, C-145/10, EU:C:2011:798, 135. punkts).
- 61 Tāpat šī sprieduma 51. un 57. punktā atgādināto taisnīgu līdzsvaru sekmē šīs direktīvas 5. panta 5. punkts, kurā, kā tas ir uzsvērts šī sprieduma 52. punktā, ir prasīts, lai minētās direktīvas 5. panta 1.–4. punktā paredzētie izņēmumi un ierobežojumi būtu piemērojami tikai dažos īpašos gadījumos, kas nav pretrunā darba vai cita aizsargāta objekta parastajai izmantošanai un nepamatoti neskar autortiesību subjekta likumīgās intereses.
- 62 Šajā kontekstā, ja, neraugoties uz šī sprieduma 56. punktā atgādināto skaidro Savienības likumdevēja gribu, katrai dalībvalstij tiktu atļauts ieviest atkāpes no Direktīvas 2001/29 2.–4. pantā paredzētajām ekskluzīvajām autora tiesībām – papildus šīs direktīvas 5. pantā izsmelšīgi uzskaitītajiem izņēmumiem

un ierobežojumiem –, tiktu apdraudēta ar minēto direktīvu veiktās autortiesību un blakustiesību saskaņošanas efektivitāte, kā arī ar to sasniedzamais tiesiskās drošības mērķis (spriedums, 2014. gada 13. februāris, *Svensson u.c.*, C-466/12, EU:C:2014:76, 34. un 35. punkts). Proti, no šīs pašas direktīvas 31. apsvēruma skaidri izriet, ka esošās izņēmumu un ierobežojumu atšķirības attiecībā uz dažām ierobežotām darbībām atstāj tiešu negatīvu ietekmi uz iekšējā tirgus darbību autortiesību un blakustiesību jomā un ka tāpat Direktīvas 2001/29 5. pantā iekļautais izņēmumu un ierobežojumu uzskaitījums ir vērstas uz to, lai nodrošinātu pareizu šo darbību.

- 63 Turklāt, kā tas izriet no šīs pašas direktīvas 32. apsvēruma, dalībvalstīm šie izņēmumi un ierobežojumi ir jāpiemēro saskaņīgi. Taču prasība par šo izņēmumu un ierobežojumu saskaņīgu īstenošanu nevarētu tikt nodrošināta, ja dalībvalstis varētu brīvi paredzēt šādus izņēmumus un ierobežojumus papildus tiem, kas ir skaidri paredzēti Direktīvā 2001/29 (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2015. gada 12. novembris, *Hewlett-Packard Belgium*, C-572/13, EU:C:2015:750, 38. un 39. punkts), un turklāt Tiesa jau ir uzsvērusi, ka nevienā Direktīvas 2001/29 normā dalībvalstīm nav paredzēta iespēja paplašināt minēto izņēmumu vai ierobežojumu tvērumu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2014. gada 10. aprīlis, *ACI Adam u.c.*, C-435/12, EU:C:2014:254, 27. punkts).
- 64 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz trešo jautājumu ir jāatbild, ka Hartas 11. pantā nostiprinātā informācijas brīvība un preses brīvība nevar attaisnot atkāpi – papildus Direktīvas 2001/29 5. panta 2. un 3. punktā paredzētajiem izņēmumiem un ierobežojumiem – no autora ekskluzīvajām reproducēšanas un izziņošanas sabiedrībai tiesībām, kas noteiktas attiecīgi minētās direktīvas 2. panta a) punktā un 3. panta 1. punktā.

Par otro jautājumu

- 65 Ar otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai valsts tiesa, veicot samērošanu, kas tai jāveic, starp Direktīvas 2001/29 2. panta a) punktā un 3. panta 1. punktā paredzētajām ekskluzīvajām autora tiesībām, no vienas puses, un aizsargāto objektu lietotāju tiesībām, kas paredzētas šīs direktīvas 5. panta 3. punkta c) apakšpunktā minētajā otrajā gadījumā un d) apakšpunktā ietvertajās atkāpes normās, no otras puses, var atteikties no šo pēdējo minēto normu šauras interpretācijas par labu tādai to interpretācijai, kurā pilnībā tiktu ņemta vērā nepieciešamība ievērot Hartas 11. pantā garantēto vārda un informācijas brīvību.
- 66 Iesniedzējtiesai šajā ziņā ir šaubas par iespēju konkrētajā lietā Direktīvas 2001/29 5. panta 3. punkta c) apakšpunktā minēto otro gadījumu piemērot *Funke Medien* veiktajai *UdP* izmantošanai, jo šī sabiedrība minēto *UdP* publikācijai nebija pievienojusi nekādu atsevišķu reportāžas dokumentu.
- 67 Kā atgādināts šī sprieduma 53. punktā, dalībvalstīm, transponējot Direktīvas 2001/29 5. panta 2. un 3. punktā paredzētos izņēmumus un ierobežojumus, ir jābalstās uz tādu to interpretāciju, kas ļauj nodrošināt taisnīgu līdzsvaru starp dažādajām pamattiesībām, kuras aizsargā Savienības tiesību sistēma.
- 68 Līdz ar to, īstenojot šīs direktīvas transponēšanas pasākumus, dalībvalstu iestādēm un tiesām ir pienākums ne tikai interpretēt savas valsts tiesības atbilstoši šai pašai direktīvai, bet arī nebalstīties uz tādu šīs direktīvas interpretāciju, kas nonāktu konfliktā ar minētajām pamattiesībām vai citiem vispārējiem Savienības tiesību principiem, kā Tiesa to vairākkārt ir nospriedusi (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2008. gada 29. janvāris, *Promusicae*, C-275/06, EU:C:2008:54, 70. punkts; 2014. gada 27. marts, *IPC Telekabel Wien*, C-314/12, EU:C:2014:192, 46. punkts, un 2015. gada 16. jūlijs, *Coty Germany*, C-580/13, EU:C:2015:485, 34. punkts).
- 69 Ir taisnība, kā to norāda iesniedzējtiesa, ka atkāpe no vispārīga noteikuma principā ir interpretējama šauri.

- 70 Tomēr, lai gan formāli Direktīvas 2001/29 5. panta nosaukums ir “Izņēmumi un ierobežojumi”, ir jānorāda, ka šādi izņēmumi un ierobežojumi paši ietver tiesības par labu darbu vai citu aizsargāto tiesību objektu lietotājiem (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2014. gada 11. septembris, *Eugen Ulmer*, C-117/13, EU:C:2014:2196, 43. punkts). Turklāt šī panta specifiskais mērķis, kā atgādināts šī sprieduma 51. punktā, ir nodrošināt tainīgu līdzsvaru starp tiesību subjektu tiesībām un interesēm, kas pašas ir interpretējamas plaši (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2016. gada 16. novembris, *Soulier* un *Doke*, C-301/15, EU:C:2016:878, 30. un 31. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra), no vienas puses, un darbu vai aizsargāto tiesību objektu lietotāju tiesībām un interesēm, no otras puses.
- 71 No tā izriet, ka Direktīvas 2001/29 5. pantā paredzēto izņēmumu un ierobežojumu interpretācijai, kā atgādināts šī sprieduma 51. punktā, ir jāļauj nodrošināt to lietderīgu iedarbību un ievērot to mērķi, un šī prasība ir īpaši svarīga tad, ja šie izņēmumi un ierobežojumi – kā tas ir Direktīvas 2001/29 5. panta 3. punkta c) un d) apakšpunktā minēto izņēmumu un ierobežojumu gadījumā – ir vērsti uz to, lai garantētu pamatbrīvību ievērošanu.
- 72 Šajā kontekstā, pirmkārt, ir jāpiebilst, ka Hartas 17. panta 2. punktā patiešām ir nostiprināta tiesību uz intelektuālo īpašumu aizsardzība. Tajā pašā laikā ne no šīs tiesību normas, ne no Tiesas judikatūras nekādi neizriet, ka šādas tiesības būtu neaizskaramas un ka to aizsardzība tādēļ būtu jānodrošina absolūti (spriedumi, 2011. gada 24. novembris, *Scarlet Extended*, C-70/10, EU:C:2011:771, 43. punkts; 2012. gada 16. februāris, *SABAM*, C-360/10, EU:C:2012:85, 41. punkts, un 2014. gada 27. marts, *UPC Telekabel Wien*, C-314/12, EU:C:2014:192, 61. punkts).
- 73 Otrkārt, šī sprieduma 60. punktā ir atgādināts, ka Direktīvas 2001/29 5. panta 3. punkta c) un d) apakšpunkts ir domāti, lai dotu priekšroku aizsargāto objektu lietotāju tiesībām uz vārda brīvību un preses brīvību, kas garantētas Hartas 11. pantā. Šajā ziņā ir jānorāda, ka, ciktāl Hartā ir ietvertas tiesības, kuras atbilst Romā 1950. gada 4. novembrī parakstītajā Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijā (turpmāk tekstā – “ECPAK”) garantētajām tiesībām, Hartas 52. panta 3. punkta mērķis ir nodrošināt nepieciešamo saskaņotību starp tajā ietvertajām tiesībām un atbilstošajām ECPAK garantētajām tiesībām, tomēr negatīvi neietekmējot Savienības tiesību un Eiropas Savienības Tiesas autonomiju (pēc analogijas skat. spriedumus, 2016. gada 15. februāris, *N.*, C-601/15 PPU, EU:C:2016:84, 47. punkts, un 2018. gada 26. septembris, *Staatssecretaris van Veiligheid en justitie* (Apelācijas sūdzības apturošā iedarbība), C-180/17, EU:C:2018:775, 31. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra). Hartas 11. pantā ir ietvertas tiesības, kas atbilst ECPAK 10. panta 1. punktā garantētajām tiesībām (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 14. februāris, *Buivids*, C-345/17, EU:C:2019:122, 65. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 74 Kā izriet no Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūras, veicot autortiesību un tiesību uz vārda brīvību samērošanu, minētā tiesa it īpaši ir uzsvērusi nepieciešamību ņemt vērā, ka “diskursa” vai attiecīgās informācijas veidam ir īpaša nozīme, tostarp saistībā ar politiskajām debatēm vai debatēm, kas skar vispārējo interešu jautājumus (šajā nozīmē skat. ECT spriedumu, 2013. gada 10. janvāris, *Ashby Donald* u.c. pret Franciju, CE:ECHR:2013:0110JUD 003676908, 39. punkts).
- 75 Konkrētajā gadījumā no Tiesā iesniegtajiem lietas materiāliem izriet, ka *Funke Medien* ne tikai ir publicējusi *UdP* savā tīmekļvietnē, bet arī tos ir pasniegusi sistematizēti un pievienojusi tiem ievada piezīmi, papildu saites un aicinājumu mijiedarboties. Šādos apstākļos, pieņemot, ka *UdP* ir jākvalificē kā “darbi” Direktīvas 2001/29 2. panta a) punkta un 3. panta 1. punkta izpratnē, ir jāsecina, ka šo dokumentu publicēšana var tikt uzskatīta par “darbu [...] izmantošanu saistībā ar aktuālu notikumu reportāžām” Direktīvas 2001/29 5. panta 3. punkta c) apakšpunktā minētā otrā gadījuma izpratnē. Līdz ar to minētā tiesību norma var attiekties uz šo publikāciju, ja vien ir īstenojušies pārējie šajā tiesību normā paredzētie nosacījumi, bet tas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai.
- 76 Ņemot vērā iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz otro jautājumu ir jāatbild, ka valsts tiesai, veicot izsvēršanu, kas tai jāveic, ņemot vērā visus konkrētās lietas apstākļus, starp Direktīvas 2001/29 2. panta a) punktā un 3. panta 1. punktā paredzētajām ekskluzīvajām autora

tiesībām, no vienas puses, un aizsargāto tiesību objektu lietotāju tiesībām, kas paredzētas šīs direktīvas 5. panta 3. punkta c) apakšpunktā minētajā otrajā gadījumā un d) apakšpunktā ietvertajās atkāpes normās, no otras puses, ir jābalstās uz tādu šo normu interpretāciju, kura, ievērojot to formulējumu un saglabājot to lietderīgo iedarbību, būtu pilnībā saderīga ar Hartā garantētajām pamattiesībām.

Par tiesāšanās izdevumiem

- ⁷⁷ Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

- 1) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2001/29/EK (2001. gada 22. maijs) par dažu autortiesību un blakustiesību aspektu saskaņošanu informācijas sabiedrībā 2. panta a) punkts un 3. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tie veido pilnīgas saskaņošanas pasākumus attiecībā uz tajos paredzēto tiesību materiāltiesisko saturu. Šīs direktīvas 5. panta 3. punkta c) apakšpunktā paredzētais otrais gadījums un d) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tie neveido tajos paredzēto izņēmumu vai ierobežojumu tvēruma pilnīgas saskaņošanas pasākumus.
- 2) Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 11. pantā nostiprinātā informācijas brīvība un preses brīvība nevar attaisnot atkāpi – papildus Direktīvas 2001/29 5. panta 2. un 3. punktā paredzētajiem izņēmumiem un ierobežojumiem – no autora ekskluzīvajām reproducēšanas un izziņošanas sabiedrībai tiesībām, kas noteiktas attiecīgi minētās direktīvas 2. panta a) punktā un 3. panta 1. punktā.
- 3) Valsts tiesai, veicot izsvēršanu, kas tai jāveic, ņemot vērā visus konkrētās lietas apstākļus, starp Direktīvas 2001/29 2. panta a) punktā un 3. panta 1. punktā paredzētajām ekskluzīvajām autora tiesībām, no vienas puses, un aizsargāto tiesību objektu lietotāju tiesībām, kas paredzētas šīs direktīvas 5. panta 3. punkta c) apakšpunktā minētajā otrajā gadījumā un d) apakšpunktā ietvertajās atkāpes normās, no otras puses, ir jābalstās uz tādu šo normu interpretāciju, kura, ievērojot to formulējumu un saglabājot to lietderīgo iedarbību, būtu pilnībā saderīga ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartā garantētajām pamattiesībām.

[Paraksti]